ئىستىقلال

1999 - يىل 1 - ئاي 1 - سان

خەلقارا شەرقىي تۈركىستان مىللىي مەركىزىنىڭ ئورگان گېزىتى

DOĞU TÜRKİSTAN MİLLİ MERKEZİ YAYIN ORGANI

İSTİKLAL

شەرقىي تۈركىستان مىللىي مەركىزى ئەترابىغا زىچ ئۇيۇشۇپ ،

مۇستەقىللىق كۆرىشىمىزنى ئاخىرغىچە ئېلىپ بارايلى

باشماقالا

ئەزىز ۋەتەنداشلار !

بۈگۈن بىز ئىچكى ۋە تاشقى جەھەتتە ناھايىتى مۈرەككەپ، ئېغىر ۋە جىددى ۋەزىيەتتە ھايات كەچۈرمەكتىمىز. ئەزىز ۋەتىنىمىز مۇستەملىكە، خەلقىمىز ھوقۇقسىز قۇل، چەت مەملىكەتلەرگە چىقىپ كەتكەنلىرىمىز مۇساپىر بولۇپ سەرسان - سەرگەردانلىقتا ياشاۋاتىمىز. ۋەتىنىمىز شەرقىي تۈركىستاندا مۇستەملىكىچىلىكنىڭ مۇدھىش زۇلمى ئاستىدا ئازاپ چەكمىگەن، زىيانكەشلىككە ئۇچرىمىغان، خورلۇق ۋە ئاھانەتتىن كۆڭلى ئازار يېمىگەن بىرمۇ ئۇيغۇر ئائىلىسى يوق. كېيىنكى يىللاردا خىتاي مۇستەملىكىچىلىرىنىڭ زۇلمى ھەددىدىن ئېشىپ، بىزنى ئۆز ۋەتىنىمىزدە ھايات كەچۈرۈش ھوقۇقىدىنمۇ مەھرۇم قىلماقتا. بۇنداق ئېچىنىشلىق ئەھۋالغا چۈشۈپ قېلىشىمىزنىڭ سەۋەبى پەقەت بىرلا ، ئۇ بولسىمۇ مىللىي مۇستەقىللىقىمىزدىن ئايرىلىپ، دۈشمەنگە ئەسىر بولۇپ قالغانلىقىمىزدۇر.

خىتاي مۇستەملىكىچىلىرىنىڭ تۈپ مەقسىدى:قىسقا مۇددەت ئىچىدە شەرقىي تۈركىستاندا ئۇيغۇر خەلقىنى ئاسسىمىلاتسىيە قىلىش ۋە بويسۇنمىغانلارنى قىرىپ تاشلاش يولى بىلەن مىللەت سۈپىتىدە يوق قىلىپ تاشلاپ، كەڭتاشا، باي ۋە گۈزەل ۋەتىنىمىزنى مەڭگۈ ئۆزىنىڭ زېمىنى قىلىۋېلىشتىن ئىبارەت. ئۇلار بۇ رەزىل مەقسىدىگە يېتىش ئۈچۈن مۇمكىن بولغان ھەممە چارىلارنى كۆرىۋاتىدۇ:

خەلقىمىزنىڭ تەبئىي كۆپىيىشىنى توسۇش ئۈچۈن تۇغۇتنى چەكلەۋاتىدۇ. ۋەتىنىمىزدە يادرو قۇراللىرىنى سىناق قىلىپ، مۇھىتنى زەھەرلەپ خەلقىمىزنىڭ نەسلىنى قۇرۇتىۋاتىدۇ. ئىچكى ئۆلكىلەردىن سانسىز خىتاي كۆچمەنلىرىنى يۆتكەپ [illegible]

ئاسانغا چۈشمىدى. بەزى تەشكىلاتلىرىمىز ھەدىگەندە ئۆز تەشكىلاتىنىڭ مەنپەئەتىنى ئەلا بىلىپ بىرلىشىشنى كېچىكتۈرۈشكە ئۇرۇندى. لېكىن ۋەتەندىكى ئېغىر ۋە جىددى ۋەزىيەت بىزنى ئىلاجىنىڭ بارىچە بىر مىنۇتمۇ كېچىكتۈرمەي بىرلىككە كېلىپ، خەلقارا بىر مىللىي مەركەز قۇرۇشقا تەقەززا قىلدى. بۇ بىرلىك ۋەتەنپەرۋەر تەشكىلاتلىرىمىزنىڭ بۇرچى بولۇپلا قالماي، جاپاكەش خەلقىمىزنىڭ ئومۇمى ئارزۇسى ئىدى. ئاللاھقا مىڭ مەرتە شۈكرىلەر بولسۇنكى، بۈگۈنكى كۈندە ئەنە شۇ ئارزۇيىمىز ئەمەلگە ئاشتى.

1998 - يىلى دېكابىر ئېيىنىڭ 9، 10، 11- كۈنلىرى تۈركىيە جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئىستانبۇل شەھرىدە جاھاننىڭ ھەر تۈرلۈك دۆلەتلىرىدىن كەلگەن 15 تەشكىلات باشلىقلىرىنىڭ باش قوشۇشى بىلەن « خەلقارا شەرقىي تۈركىستان مىللىي مەركىزى » نى قۇرۇشقا ئېرىشتۇق.

تەبىئىكى ئۈچ كۈن جەريانىدا قىزغىن بەس مۇنازىرىلەر بولۇپ ئۆتتى. لېكىن مۇنازىرىلەرگە قاتناشقان تەشكىلاتلارنىڭ تۈپ مەقسىدى - بىرلىشىش ۋە بىر مەركەز قۇرۇش بولغانلىقتىن شۇنىڭدەك ھازىرقى ۋەزىيەتتە بىرلىشىشتىن ئىبارەت بۇ بۈيۈك ۋەزىپىنى كەينىگە سۈرۈش خەلقىمىز ئالدىدا جىنايەت بولىدۇ، دەپ ئورتاق تونۇشقا كەلگەنلىكتىن ھەمدە بۇ يەرگە توپلانغانلار ئاددى ۋەكىللەر بولماي ، مەۋجۇت تەشكىلاتلارنىڭ بىرىنچى قول باشلىقلىرى بولغانلىقتىن، تەشكىلاتلار ئىختىيارى بىرلىشىپ ، خەلقارا مىللىي مەركەز قۇرۇش ئۈچۈن قانۇنى ھوقۇقى ئىگە دەپ قارىدى. شۇنداق قىلىپ ئاتاقلىق ئەرباپ، مەشھۇر مۇجاھىد گېنىرال مەھمەت رىزا بەكىن [illegible]

تەشكىلاتلىرى بىلەن ئالاقە ئورنىتىپ، ئۇلار بىلەن كەلگۈسىدە بىر مەقسەت ، بىر نىيەتتە ئىچقۇيۇن - تاشقۇيۇن بولۇپ بىرلىكتە ئىشلەشكە تىرىشىشى لازىم. مىللىي مەركەز ئۆز پائالىيەتلىرىدە ھەردائىم خەلقىنىڭ ئۈمىدىنى كۆڭۈلگە پۈكۈشى، ساپ ۋە سەمىمى بولۇشى، خەلقنى ئالدىماسلىقى كېرەك. شۇنداق قىلىپ بارلىق تەشكىلاتلار ۋە ۋەتەنپەرۋەرلەرنى زىچ ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ ئۇلارنىڭ ھىمايىسىگە ئېرىشىشى كېرەك.

مىللىي مەركەز ئۆزىنىڭ بىرىنچى قېتىملىق يىغىنىدا مەركەزنىڭ ئورگان گېزىتىنى چىقىرىشنى قارار قىلغان ئىدى. شۇ قارارغا ئاساسەن قولىڭىزدىكى « ئىستىقلال » گېزىتىنى نەشر قىلىشقا باشلىدۇق.

ئىنشائاللاھ، گېزىتىمىز ئۆزىنىڭ مەزكۇر سانىدىن باشلاپ، تاڭ خەۋەرچىسى چولپان يۇلتۇزىدەك ھەممىمىزنىڭ دىللىرىنى يورۇتۇپ، ۋەتىنىمىزدە يۈز بېرىۋاتقان ۋاقەلەرنى ۋە جاھاندا سادىر بولغان مۇستەقىللىق كۆرىشىمىزگە مۇناسىۋەتلىك ئاخبىراتلارنى ئۆز ۋاقتىدا ئىگەللەپ، خەلقىمىزگە يەتكۈزۈپ بېرىدۇ. ۋەتىنىمىزنىڭ سىرتىدا پائالىيەت ئېلىپ بېرىۋاتقان سىياسى تەشكىلاتلارغا ، ۋەتەنپەرۋەر زاتلارغا ، كەڭ خەلق ئاممىسىغا ، جۈملىدىن بىزدىن زور ئۈمىد كۈتىۋاتقان ۋەتەنداشلىرىمىزغا ، مىللىي مەركەز قوبۇل قىلغان ستراتىگىيە، تاكتىكىلىق سىياسى يۆنىلىش، مۇھىم قارارلار، يولىيورۇقلار ۋە ئەمەلگە ئاشۇرىۋاتقان ئاساسلىق ئىشلىرىنى ئۆز ۋاقتىدا يەتكۈزۈپ تۇرىدۇ.

گېزىتىمىز ۋەتەن ئىچى ۋە سىرتىدىكى خەلقىمىزنى ۋەتەنپەرۋەرلىك، مىللىي مۇستەقىللىق روھىدا تەربىيەلەپ ، خەلقىمىزنى بولۇپمۇ ياشلىرىمىزنى [illegible]

كۆچمەنلىرىنى يۆتكەپ چىقىپ، مىللىتىمىزنى ئاسسىملاتسىيە يولى بىلەن يوقۇتۇشقا زېمىن ھازىرلاۋاتىدۇ. قارشىلىق قىلغۇچىلارنى خالىغانچە تۇتۇپ قاماۋاتىدۇ، ئۆلتۈرىۋاتىدۇ، قىرىۋاتىدۇ. ئەگەر تېز پۇرسەت ئىچىدە بىرەر ئۈنۈملۈك چارە كۆرۈلمىسە، دۈشمەنلىرىمىزنىڭ بىزنى يەر يۈزىدىن تامامەن يوق قىلىپ تاشلاش پىلانى رېئال ئەمەلىيەتكە ئايلىنىش خەۋپى تۇغۇلماقتا. بۇ خىل شارائىت ھەممىمىزنى جىددى ئويلىنىشقا، ئىچكى ۋە تاشقى ۋەزىيەتنى سالماقلاپ، ئەتراپلىق تەھلىل قىلىپ، پۇختا تەييارلانغان ھالدا ئەمىلى ئىشلارنى قىلىشقا ئۈندەيدۇ.

شۇ تۈپەيلى، كېيىنكى يىللار جەريانىدا خىتاي كوممۇنىست مۇستەملىكىچىلىرىنىڭ زۇلمى دەستىدىن ئەزىز ۋەتىنىمىزدىن ئايرىلىپ چەت مەملىكەتلەردە مۇساپىر بولۇپ يۈرگەن مۇھاجىرلار ئىچىدە ۋەتەن مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈش يولىدا كۆرەش قىلىشنى مەقسەت قىلغان كۆپلىگەن سىياسى تەشكىلاتلار ئارقا - ئارقىدىن قۇرۇلۇپ پائالىيەت ئېلىپ بېرىشقا كىرىشتى. لېكىن دانىشمەن خەلقىمىزنىڭ « يالغۇز ئاتنىڭ چېڭى چىقماس، چېڭى چىقسىمۇ دېڭى چىقماس » دېگىنىدەك، بۇ تەشكىلاتلار تۈرلۈك جايلاردا يەككە ھالدا قانچە كۆچەپ باقسىمۇ كۆزلىگەن چوڭ ئىشلارنى ئەمەلگە ئاشۇرالمىدى. خەلقىمىزنىڭ پاجەلىك تەقدىرىنى ، تەلەپ ، ئارزۇلىرىنى خەلقارا تەشكىلاتلارغا، قولىدىن ئىش كېلىدىغان چوڭ دۆلەتلەرگە يەتكۈزەلمىدى ، ئۇلارنىڭ زۆرۈر بولغان ياردىمىگە ئېرىشەلمىدى. نەتىجىدە بۇ تارقاق ھالدىكى تەشكىلاتلار بىرلىشىپ، بىر يەرگە توپلۇنۇپ ، خەلقارا دەرىجىدە بىر مىللى مەركەز قۇرمىغىچە خەلقىمىزنىڭ ۋەتەن ئىستىقلالىيىتىنى قولغا كەلتۈرۈش يولىدىكى كۆرىشىگە ئۈنۈملۈك ھەسسە قوشالمايدىغانلىقىمىز ئايان بولۇپ قالدى. لېكىن دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا ئۆز ئالدىغا تارقاق پائالىيەت ئېلىپ بېرىۋاتقان تەشكىلاتلارنىڭ بېشىنى بىر يەرگە توپلاپ، خەلقارا مىللى مەركەز قۇرماق باشچىلىقىدا خەلقارا شەرقىي تۈركىستان مىللى مەركىزى قۇرۇلدى. بۇ ئەلۋەتتە كۆرەشچان خەلقىمىزنىڭ چوڭ غەلىبىسى ۋە تارىخى ئەھمىيەتكە ئىگە ۋاقەدۇر.

ئەندىكى گەپ - بىرلىك، ئىتتىپاقلىق ئاساستا تەسىس قىلىنغان بۇ مىللى مەركىزىمىزنىڭ ، ئۆزىنىڭ جەڭگىۋار پائالىيەتلىرى ئارقىلىق خەلقىمىزنىڭ ئىشەنچىسىنى ئاقلىشىدا.

مىللى مەركەز تەسىس قىلغۇچى تەشكىلاتلارنىڭ ئۈمىدى شۇنىڭدىن ئىبارەتكى، يېڭىدىن تەشكىل قىلىنغان خەلقارا شەرقىي تۈركىستان مىللى مەركىزى ئالدى بىلەن ئۆز پائالىيەتلىرىدە ۋەتىنىمىزنىڭ مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت تۈپ مەقسەت يولىدا ئېغىشماي كۆرەش قىلىدىغان جەڭگىۋار سالاھىيىتىنى نامايەن قىلىشى كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن تىز ئارىدا ئەتراپلىق ياخشى ئويلانغان ھالدا مۇكەممەل ۋە پىششىق ھەرىكەت پىلانىنى تۈزۈپ چىقىپ جاسارەت بىلەن ئىشقا كىرىشىش لازىم بولىدۇ.

دىپلوماتىك خىزمەتلەرگە ماھىر كىشىلەرنى ئىشقا سېلىپ، بىرلەشكەن مىللەتلەر تەشكىلاتى ، خەلقارا ئىنسان ھەقلىرى كومىتېتى قاتارلىق تەشكىلاتلار ۋە دۇنيادىكى بىزگە ھېسداشلىق قىلىدىغان بارلىق چوڭ - كىچىك دۆلەتلەر بىلەن ئالاقە ئورنىتىپ، ئۇلارنىڭ بىزنى قوللاپ - قۇۋۋەتلىشىنى ۋە بىزگە ياردەم بېرىشىنى قولغا كەلتۈرۈشى زۆرۈر.

مىللى مەركەزنىڭ ئىقتىسادى ئىشلىرىنى ياخشى باشقۇرۇپ، يېڭىدىن تەشكىل قىلىنغان « ۋەتەن فوندى » نىڭ رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇپ، تەشكىلاتىمىزنىڭ ھەر تەرەپلىمە جەڭگىۋار ھەرىكەت قىلىشىغا زېمىن ھازىرلاپ بېرىش لازىم.

مىللى مەركەز رەھبەرلىرىدىن بىز شۇنى ئۈمىد قىلىمىزكى، ئۇلار ئىتتىپاقلىشىش پىرىنسىپلىرىغا قەتئى ئەمەل قىلىپ ، بۇ نۆۋەت مىللى مەركەز تەركىۋىگە قوشۇلالمىغان خەلقارادىكى باشقا ۋەتەن داۋاسى ئىتتىپاقلىق، ۋەتەن ئىشىغا مەسئولىيەتچانلىق، پىداكارلىق ۋە كۆرەشچانلىق روھىدا تەربىيەلەشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىدۇ.

شۇ دەقىقىلەردە دۇنيانىڭ تۈرلۈك قىتئەلىرىدە ئىستىقامەت قىلىۋاتقان ۋەتەنداشلىرىمىزنىڭ دىققىتى ئىستانبۇل شەھىرىگە مەركەزلەشمەكتە! ئۇلار بىزنىڭ بىرلىشىپ ئورتاق كۆرەش ئېلىپ بارىدىغان مىللى مەركەز قۇرغانلىقىمىز ھەققىدىكى خوشخەۋەرنى چوڭ ئۈمىد ۋە تەقەززالىق بىلەن كۈتمەكتە.

« ئىستىقلال » گېزىتى بۈگۈن جاھانغا بۇ تارىخى خوشخەۋەرنى يەتكۈزۈشتەك بۈيۈك شەرەپكە مۇيەسسەر بولۇش بىلله ئۆز كۆرىشىنى باشلىغانلىقىدىن پەخىرلىنىدۇ.

كېلىڭلار دوستلار ، بىز مۇقەددەس ۋەتىنىمىزنىڭ مۇستەقىللىقى يولىدا باتۇر، ئەمگەكچان، قەھرىمان ئەجداتلىرىمىزنىڭ « ئۇيۇشقاق » لىق ئەنئەنىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ، شەخسى مەنپەئەتلىرىمىزدىن ۋاز كېچىپ، باش شتابىمىز بولغان شەرقىي تۈركىستان مىللى مەركىزى ئەتراپىدا بىرلىشەيلى! بارلىق كۈچ - غەيرىتىمىزنى ، قىممەتلىك ۋاقتىمىزنى ۋە پۇل - مېلىمىزنى بۇ بۈيۈك مەقسەت يولىدا بىرلىكتە كۆرەش قىلىشقا سەرىپ قىلايلى. دۈشمەنلىرىمىزنىڭ سۈيىقەستىدىن ھەرزامان ھوشيار بولۇپ، بىرلىگىمىزنى كۆز قارچۇغىمىزدەك ئاسرايلى.

ئاق يول ساڭا ، ۋەتەن سىرتىدا مۇستەقىللىق ئۈچۈن كۆرىشىۋاتقان بارلىق مۇجاھىدلارنىڭ تەشكىلاتچىسى ۋە يولباشچىسى، خەلقىمىزنىڭ ئىشەنچ - ئۈمىدى شەرقىي تۈركىستان مىللى مەركىزى !

ئاق يول ساڭا ، كۆرەشچان خەلقىمىنىڭ ئوتلۇق قەلبىدە مەشئەلدەك نۇر چاچقۇسى ئىستىقلال گېزىتى !

تەڭرىم ساڭا ئەقىل - پاراسەت، ئىمان - ھىدايەت، ھۆر - ئىستىقلالىيەت نەسىپ قىلسۇن - ئامىن !!!

مەركىزى كومىتېتتىكىلەر ئەنقەرەدەمەمتىمىن بۇغرا قەۋرىسىدە

خەلقارا شەرقىي تۈركىستان مىللى مەركىزىنىڭ ئاخباراتى

ئەزىز ۋەتەنداشلار !

خەلقىمىز تەقەززالىق بىلەن كۈتكەن خەلقارا شەرقىي تۈركىستان مىللى مەركىزى رەسمى قۇرۇلدى. بۇ مۇناسىۋەت بىلەن سىزلەرنى قىزغىن تەبرىكلەپ تۆۋەندىكىدەك ئاخبارات ئېلان قىلىمىز:

ۋەتىنىڭ سىرتىدا قۇرۇلۇپ ، پائالىيەت ئېلىپ بېرىۋاتقان ۋەتەنپەرۋەر ئۇيغۇر تەشكىلاتلىرىنىڭ رەھبەرلىرى بۇ يىل 8 ـ دېكابىر، كۈندىن باشلاپ تۈركىيەنىڭ ئىستانبۇل شەھىرىدە باش قوشۇپ، ۋەتەن، مىللەتنىڭ تەقدىرى ۋە ئۇنى قۇتۇلدۇرۇشنىڭ يوللىرى ئۈستىدە چوڭقۇر، ئەتراپلىق مۇھاكىمە ئېلىپ باردى.

تەشكىلات رەھبەرلىرى كېڭەشكە تۆۋەندىكى كىشىلەر قاتناشتى:

تۈركىيەدىن: شەرقىي تۈركىستان ۋەقپى باشلىقى گېنېرال مەھمەت رىزا بەكىن، شەرقىي تۈركىستان فوندى باشلىقى تۇرسۇن تارانچى، شەرقىي تۈركىستان ھەمكارلىق جەمىيتى باشلىقى سېيىت تارانچى ، قازاقىستاندىن : جۇمھۇرىيەتلىك ئۇيغۇر مەدەنىيەت مەركىزىنىڭ باشلىقى فەرھات ھاسانوۋ، ئۇيغۇرىستان ئازاتلىق تەشكىلاتىنىڭ باشلىقى سابىت ئابدۇراھمان، قازاقىستان رىگىئوناللىق ئۇيغۇرلار ئىتتىپاقىنىڭ باشلىقى قەھرىمان خوجامبەردى، قىرغىزىستاندىن : قىرغىزىستان ئۇيغۇرلىرىنىڭ جۇمھۇرىيەتلىك ئىتتىپاق جەمىيتىنىڭ باشلىقى نىغمەت ئابدۇلقادىر ، قىرغىزىستان بەشكەك ئىنسان ھەقلىرى، دېموكراتىيە جەمىيىتىنىڭ باشلىقى تۇرسۇن ئىسلام ، ئۆزبەكىستاندىن : ئۆزبەكىستاندىكى ئۇ ئا ت مەركىزى ھەيئىتى باشلىقى سېيىتجان سېيىتشوۋ ،گېرمانىيەدىن : شەرقىي تۈركىستان ياۋرۇپا بىرلىگى

مەزگىلدە قانۇنى ئورگان بولۇپ ھېساپلىنىدىغان مىللى مەركەز تەسىس يىغىنىدا ئالدى بىلەن مىللى مەركەز نىزامنامىسىنىڭ لايىھەسىنى مۇھاكىمە قىلىپ، مەلۇم ئۆزگىرىشلەردىن كېيىن قوبۇل قىلدى. ئاندىن كېيىن نىزامنامىگە ئاساسەن، مىللى مەركەزنىڭ ھوقوقلۇق ئورگىنى ـ مەركىزى كومىتېتنى ۋۇجۇتقا كەلتۈردى. مەركىزى كومىتېت تەسىس تەشكىلات باشلىقلىرىدىن تەركىپ تاپتى.

مەركىزى كومىتېت ئۆزىنىڭ 1 ـ قېتىملىق يىغىنىنى ئېچىپ ، رەھبىرى خادىملىرىنى سايلاپ چىقتى. دېموكراتىك تاللاش ئاساسىدا، ئوچۇق ئاۋاز بېرىش ئارقىلىق ئېلىپ بېرىلغان سايلام نەتىجىسىدە :

خەلقارا شەرقىي تۈركىستان مىللى مەركىزىنىڭ رەئىسلىكىگە گېنېرال مەھمەت رىزا بەكىن،بىرىنچى مۇئاۋىن رەئىسلىكىگە سېيىت تارانچى ، مۇئاۋىن رەئىسلىكىگە فەرھات ھاسانوۋ، نىغمەت ئابدۇلقادىر، ئەسقەرجانلار سايلاندى.

ئىنتىزام ـ تەپتىش كومىتېتىنىڭ رەئىسلىكىگە تۇرسۇن ئىسلام، ئەزالىقىغا رەخمىجان روزىيېۋ ، ھامىت كۆكتۈركلەر سايلاندى.

مىللى مەركەز ئىجرائىيە كومىتېتى رەئىسلىكىگە ئابلىكىم باقى سايلاندى.

مىللى مەركەزنىڭ پائالىيىتىنى مەبلەغ بىلەن تەمىنلەش مەقسىدىدە ، مىللى مەركەز تەركىۋىدە « ۋەتەن فوندى » تەسىس قىلىندى ۋە ئۇنىڭ خىزمەت نىزامنامىسى بېكىتىلدى.

« ۋەتەن فوندى » رەئىسلىكىگە تۇرسۇن تارانچى ، مۇئاۋىنلىقىغا فەرھات ھاسانوۋ ۋە نىغمەت ئابدۇلقادىرلار سايلاندى. يىغىندا يەنە « مىللى مەركەزنىڭ پۈتۈن دۇنيادىكى ۋەتەنداشلارغا مۇراجىتى » مۇھاكىمە قىلىپ تەستىقلاندى.

مەركىزى كومىتېتنىڭ ئاخىرقى يىغىنىدا، مىللى مەركەز رەئىسىگە ۋە ئىجرائىيە كومىتېتى رەئىسىگە زۆرۈرىيەت ۋە ئىمكانىيەتلەرگە قاراپ ، ھەر خىل ئىش بۆلۈملىرىنى قۇرۇپ چىقىش ۋە ئىشقا كىرىشتۈرۈش تەۋسىيە قىلىندى. مىللى مەركەز رەئىسىگە يەنە يېقىندىن تەسىس قىلىنغان مىللى مەركەزنىڭ ھۆكۈمەت قانۇن ئورگانلىرىنىڭ روييخېتىدىن ئۆتكۈزۈش ـ تەستىقلىتىش تەۋسىيە قىلىندى. ئۇندىن باشقا يەنە مىللى مەركەزنىڭ ئورگان گېزىتى « ئىستىقلال » نى نەشر قىلىش، خەلقارا دىپلوماتىيە پائالىيىتىنى جانلاندۇرۇش ۋە « ۋەتەن فوندى » غا كىرىم قىلىشنى ئۇيۇشتۇرۇش قاتارلىق مەخسۇس قارارلار ئېلىندى.

شەرقىي تۈركىستان مىللى مەركىزىمىز ۋەتەن داۋاسىدا يېتەكچىلىك رولىنى جارى قىلدۇرغۇسى !

مەركىزى كومىتېتتىكىلەر مۇستافا كامال ئاتا تۈرك قەۋرىسىدە

خەلقارا شەرقىي تۈركىستان مىللى مەركىزىنىڭ باياناتى

1998 ـ يىلى 9 ، 10 ، 11 ـ دېكابىر كۈنلىرى تۈركىيەنىڭ ئىستانبۇل شەھىرىدە دۇنيانىڭ ھەرقايسى مەملىكەتلىرىدە قۇرۇلۇپ پائالىيەت ئېلىپ بېرىۋاتقان ۋەتەنپەرۋەر ئۇيغۇر تەشكىلاتلىرىنىڭ بىرىنچى قول باشلىقلىرى قاتناشقان تەسىس يىغىنى ئېچىلدى. تەسىس يىغىنى ئارقىلىق خەلقارا شەرقىي تۈركىستان مىللى مەركىزى رەسمى قۇرۇلدى. بىز مىللى مەركىزىمىز قۇرۇلغانلىقىنى پۈتۈن دۇنياغا تەنتەنە بىلەن جاكا لاش بىلەن بىرلىكتە تۆۋەندىكىدەك سياسى بايانات ئېلان قىلىمىز.

مىللى مەركىزىمىز ـ مىللى ئازاتلىق ھەرىكىتىمىزنىڭ ئېھتىياجىغا، مىللىتىمىزنىڭ مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈش ئارزۇسىغا تايانغان ھالدا قۇرۇلغان بىر ئۈتاش يېتەكچىلىك قىلىدىغان ئورگان بولۇپ، ۋەتەن سىرتىدىكى بارلىق داۋا تەشكىلاتلىرىنى ئۆز ئەتراپىغا بىرلەشتۈرىدۇ ۋە ئۇلارغا رەھبەرلىك قىلىدۇ.

مىللى مەركىزىمىز ـ مىللى ئازاتلىق كۈرىشىمىزنىڭ جەڭگىۋار شتابى بولۇش سۈپىتى بىلەن مىللى ئازاتلىق ھەرىكىتىمىزنىڭ ستىراتېگىيىسىنى، تاكتىكىسىنى بەلگىلەيدۇ ۋە ئەمەلگە ئاشۇرىدۇ.

مىللى مەركىزىمىز ـ ۋەتىنىمىزنىڭ ئىچىدە ئېلىپ بېرىلىۋاتقان بارلىق ئەركىنلىك كۆرەشلىرىنى قوللاپ ـ قۇۋۋەتلەيدۇ ۋە ئۇنىڭغا ماسلىشىپ ھەرىكەت قىلىدۇ.

سېپىتجان سېپىتشوۋ، گېرمانىيەدىن : شەرقىي تۈركىستان ياۋروپا بىرلىكى باشلىقى ئەسقەرجان ، دۇنيا ئۇيغۇر ياشلىرى قۇرۇلتىيى ئىجرا كومىتېت باشلىقى دولقۇن ئەيسا، شۋىتسىيەدىن : شەرقىي تۈركىستان جەمىيىتى باشلىقى فارۇق سادىقوۋ، ئاۋىستىرالىيەدىن : شەرقىي تۈركىستان جەمىيىتى باشلىقى ئەخمەت ئىگەمبەردى، ئامېرىكادىن : ئۇيغۇر ئىتتىپاقى بىرلەشمىسى مۇئاۋىن باشلىقى رىشات ئابباس ، تەييارلىق ھەيئىتى كاتىۋاتلىرى : ئابلىكىم باقى، ھامىت كۆكتۈرك، رەخمىجان روزى .

كېڭەشمىگە قاتناشقۇچىلار جىددى مۇھاكىمىلەردىن كېيىن، ۋەتىنىمىزدىكى ۋە خەلقارادىكى ھازىرقى پايدىلىق ۋەزىيەتنى نەزەردە تۇتۇپ، ۋەتەنىنىڭ سىرتىدا قۇرۇلۇپ، پائالىيەت ئېلىپ بېرىۋاتقان بارلىق تەشكىلاتلارنىڭ بېشىنى قوشۇپ، ۋەتەنىنىڭ مۇستەقىللىقى ، مىللەتنىڭ ئازاتلىقى ئۈچۈن ئۈنۈملۈك كۆرەش ئېلىپ بارالايدىغان كوردىناتسىيون ئورگان - خەلقارا شەرقىي تۈركىستان مىللى مەركىزىنى دەرھال قۇرۇپ چىقىش زۆرۈر دەپ ھىساپلىدى.

كېڭەشمىگە قاتناشقۇچىلار ، تەشكىلات ئەزالىرىنىڭ ۋە خەلق ئاممىسىنىڭ ئۆزلىرىگە بەرگەن ۋاكالەت ھوقوقىدىن پايدىلىنىپ ، مۇشۇ كېڭەشمىنى ، مىللى مەركەزنى مەيدانغا كەلتۈرىدىغان تەسىس يىغىنىغا ئايلاندۇرۇش مۇمكىن - دەپ ھىساپلىدى.

شۇ ئاساستا ، بۇ يىل دېكابىر ئېيىنىڭ 9 ، 10 ، 11 - كۈنلىرى تۈركىيەنىڭ ئىستانبۇل شەھىرىدىكى شەرقىي تۈركىستان ۋەقپى مەدەنىيەت مەركىزىنىڭ يىغىن زالىدا تەسىس يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، ئۆز ئارا ئىتتىپاقلاشقان ھالدا، دېموكراتىك كېڭەشىش ئارقىلىق خەلقارا شەرقىي تۈركىستان مىللى مەركىزىنى قۇرۇپ چىقتى. ئالدىمىزدىكى قۇرۇلتاي ئېچىلغىچە بولغان

مەركىزى كومىتېت ئەزالىرى تۈركىيە پارلامېنتىدا بۈيۈك بىرلىك پارتىيىسى باشلىقى مۇھسىن يازىجىئوغلۇ بىلەن بىللە .

مىللى مەركەز رەئىسى گېنېرال مەھمەت رىزا بەكىن

مەھمەت رىزا 1925 - يىلى خوتەن شەھىرىنىڭ ئىلچى رايونىدا تۇغۇلۇپ ۋە تىجارەتچى دادىسى خېلىل ئاخون ، ئانىسى سەئىدە خانىم ئائىلىسىدە توغۇلدى. دادىسىدىن كىچىك ئايرىلغان مەھمەت رىزا دىندار ۋە مەرىپەتلىك ئانىسى سەئىدە خانىمنىڭ تەربىيەسىدە، كېيىن تاغىسى ۋە ئاچىسىنىڭ ئېرى مەھمەت ئىمىن بۇغرانىڭ يېتىشتۈرۈشىدە چوڭ بولدى.

1932 - يىلى شەرقىي تۈركىستان خەلقىنىڭ ئازاتلىق قوزغۇلىڭى باشلانغاندا مەھمەت رىزا ئانىسى ۋە تاغىسى بىلەن بىللە سەئۇدى ئەرەبىستانغا ھەجگە چىقتى ۋە قايتقاندىن كېيىن ھىندىستاندا، ئافغانىستاندا ئوقۇدى. 1937 - تۈركىيەگە كېلىپ ھەربى مەكتەپتە ئوقۇدى.

ئۇ 1948 - يىلى تۈركىيەنىڭ پىيادە ئەسكەرلەر توپچى مەكتىۋىنى پۈتتۈرۈپ ئوفىتسېر بولۇپ ئىشلىدى. 1950 - 1951 - يىللىرى كورىيە ئۇرۇشىغا تۈرك قىسىملىرىدا ئوفىتسېر بولۇپ قاتناشتى. 1965 - يىلى يەنە تۈركىيە پىيادە ئەسكەر ئاكادېمىيىسىنى، 1966 - يىلى تۈركىيە ئالى قوماندانلار ئاكادېمىيىسىنى پۈتتۈردى ۋە قىسىملاردا قوماندان بولدى. 1973 - يىلى تۇغ گېنېرال بولدى. سەنتو ۋە ناتو قاتارلىق خەلقارا ھەربى تەشكىلاتلاردا مۇھىم ۋەزىپىلەرنى ئۆتىدى. 1977 - يىلى كەسپ ئالماشقاندىن كېيىن باش مىنىستىرلىكتە ئىشلەپ 1986 - يىلىدىن باشلاپ شەرقىي تۈركىستان ۋەقپىنىڭ باشلىقى بولۇپ ئىشلىمەكتە.

ماسلىشىپ ھەرىكەت قىلىدۇ.

مىللى مەركىزىمىز - ۋەتەن داۋاسىنى خەلقارا سەھنىگە ئېلىپ چىقىپ، بىرلەشكەن مىللەتلەر تەشكىلاتى، ئىنسان ھەقلىرى كومىتېتى ، دۇنيا ئىسلام كونفىرانسى ۋە باشقا خەلقارا تەشكىلاتلارغا شۇنىڭدەك دۇنيا دۆلەتلىرىگە يەتكۈزۈپ، ئۇلارنىڭ قوللىشىنى ۋە ياردىمىنى قولغا كەلتۈرىدۇ.

مىللى مەركىزىمىز - مۇھاجىرەتتىكى ئۇيغۇرلارنىڭ مىللى ئازاتلىق ھەرىكىتىنىڭ خەلقارادىكى بىردىن - بىر قانۇنى ۋەكىلى ھىساپلىنىدۇ. ئۇ ۋەتىنىمىزنىڭ ۋە مىللىتىمىزنىڭ تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك بارلىق ئىشلاردا سۆھبەت ئۆتكۈزۈش، كېلىشىم تۈزۈش، ئىمزالاش، بىكارقىلىش، ئاخبارات ياكى بايانات ئېلان قىلىش ھوقوقلىرىغا ئىگە.

خەلقارادىكى بارلىق دوست دۆلەتلەر ۋە تەشكىلاتلار شەرقىي تۈركىستانغا مۇناسىۋەتلىك مەسىلىلەردە بىز بىلەن مۇناسىۋەت ئورنىتىپ، ئالاقىلىشىشنى ئۈمىت قىلىمىز.

ھۆرمەت بىلەن : خەلقارا شەرقىي تۈركىستان مىللى مەركىزى رەئىسى گېنېرال مەھمەت رىزا بەكىن

ئادرىسىمىز: تۈركىيە - ئىستانبۇل شەھزادە باشى دەدە ئەفەندى جاددەسى 4 - نومۇر
تېلفون : 0212-5263576 0212-5268055
فاكس : 0212-5348067 0212-5260972

مەركىزى كومىتېت ئەزالىرى ئەنقەرەدە تۈركىيە دۆلەت مىنىستىرى، ھۆكۈمەت سۆزچىسى ئاخات ئەندىجان بىلەن بىللە .

شەرقىي تۈركىستان 30 يىللىق سىناق مەيدانى

(قۇرۇلتاي گېزىتىنىڭ 12 - ئۆكتەبىر خەۋىرى)

ئەنگلىيە باش مىنىستىرى تونىي بلائىرنىڭ خىتايغا رەسمى زىيارەت قىلىشى ھارپىسىدا، خىتاينىڭ ئۆز خەلقىنىڭ ھايات ۋە سالامەتلىگىنى ئاتوم سىناقلىرى ئەنجىسىدە قانداق ئابۇت قىلغانلىقىنى ، ئەنگلىيە قانال 4 تېلېۋىزىيونى ھازىرلىغان ھۆججەتلىك فىلىمدا، خىتاي مەنبەئەلىرىدىن دەلىل كەلتۈرۈپ تۇرۇپ پاش قىلدى. خەۋەرگە ئاساسلانغاندا، خىتاي ھۆكۈمىتى تەييارلىغان دوكلادلار، سىناق رايونىدىكى خەلقلەرنىڭ بۇ ئاتوم سىناقلىرى ئەسىرىدە رادىئاكتىپ نۇرلاردىن قايسى دەرىجىدە زەھەرلەنگەنلىگىنى ئىسپاتلاپ بېرىدۇ. رەسمى دوكلادلارغا قارىغاندا، ئاتوم سىناق مەيدانى يەرلەشكەن رايون ئەتراپىدىكى ئاھالە ئولتۇراقلاشقان مەركەزلەردە ياشىغان خەلقلەر، راك، ئۆسمە، قان بۇزۇلۇش، مىيىپ تۇغۇش قاتارلىق كېسەللەرگە باشقا رايونلاردا ياشاۋاتقانلاردىن % 40 ئارتۇق گىرىپتار بولىدۇ. ئاتوم سىناقلىرى ئۈچۈن تاللانغان رايون ئۈرۈمچى يېنىدىكى ئۇيغۇرلار ياشايدىغان يەر. دوكلادقا قارىغاندا سىناق ئۈچۈن بۇ يەرنىڭ تاللىنىشىدىكى ئەسلى سەۋەپ، بۇ يەردە ياشاۋاتقانلارنىڭ تىبەتلىكلەرگە ئوخشاش ، پۈتۈنلەي مۇستەقىل بولۇش ، ھەرىكەتلىرىنىڭ خەۋپىنىڭ مەۋجۇتلىگى. خىتاينىڭ بۇ رايونلىكى ئاتوم سىناقلىرى 30 يىلدىن بېرى توختىماي ئېلىپ بېرىلدى. تۇنجى سىنىقىنى بۇ رايوندا 1964 - يىلى ئېلىپ بارغان خىتاي ھۆكۈمرانلىرى ئەڭ ئاخىرقىسىنى 1996 - يىلى 30 - ئىيولدا سىناق قىلدى. خىتايلار ئاتوم سىناقلىرىنى پەقەت 1980 - يىلدىلا يەر ئاستىدا ئېلىپ بارغان. شۇ چاغقىچە ھەممىسى يەر ئۈستىدە خەلقنىڭ سالامەتلىگىگە بىۋاستە تەھدىت سېلىپ تۇرۇپ ئېلىپ بېرىلدى. 30 يىلدىن بېرى 47 قېتىم سىناق ئېلىپ بارغان خىتاي ھۆكۈمرانلىرىنىڭ ئۆز ھۆججەتلىرىگە ئاساسلىنىپ ھۆججەتلىك فىلىم ھازىرلىغان قانال 4 تېلېۋىزىيولى ، ئېلىپ بېرىلغان سىناقلارنىڭ بەزىلىرىنىڭ خىروشىمادىكىدىن 300 ھەسسە كۈچلۈك ئىكەنلىگىنى تەكىتلىدى.

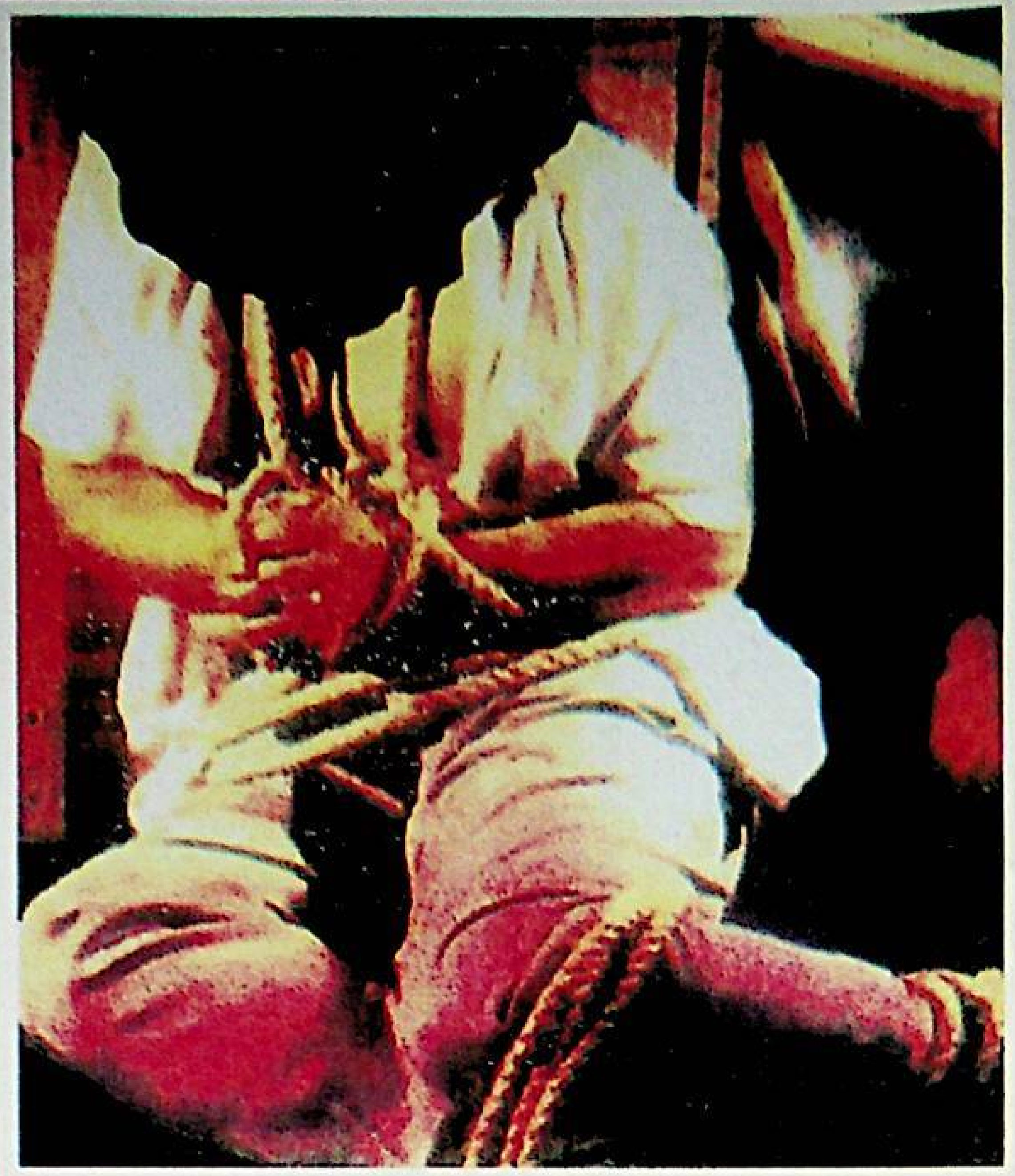

شەرقىي تۈركىستاندىن خىتاي شەھەرلىرىگە ئالداپ ۋە زورلۇق بىلەن ئوغۇرلاپ كېتىلگەن مىڭلىغان ئۇيغۇر قىزلىرىنىڭ پاجىئەلىك ئاقىۋىتى

8 خىتاي ساقچىسى ئۆلتۈرۈلدى

ئۈرۈمچىدىكى خىتاي جامائەت خەۋپسىزلىگى ئىدارىسىنىڭ بىر مەسئولىنىڭ پاش قىلىشىچە، 10 - ئاينىڭ 7 - ۋە 8 - كۈنلىرى خوتەن شەھەر ئىچىدە ۋىلايەتلىك خەۋپسىزلىك باشقارمىسىنىڭ ئوبۇلقاسىم قاتارلىق 4 نەپەر رازۋېتچىگى ۋە ۋىلايەتلىك ساقچى ئىدارىسىنىڭ 4 نەپەر ساقچىسى ئارقا - ئارقىدىن ئېتىپ ئۆلتۈرۈلگەن. شۇ كۈنى كېچىدىن باشلاپ 1 - دەرىجىلىك جىددى ھەربى ھالەت يۈرگۈزۈپ پۈتۈن ۋىلايەت ۋە ئەتراپىنى قورشاپ ، قاتىلنى توختۇتۇپ ئادەم ئۆلتۈرۈشكە باشلىغان خىتاي ساقچى ئەسكەرلىرىنىڭ سانى 30 مىڭدىن ئېشىپ كەتكەن. ساقچىلارنى ئۆلتۈرگەن ئىستىقلالچىلار قېچىپ كەتكەن.

ئۈرۈمچى بانكا ۋەقەسىدىكى ناھەقچىلىق

بۇلتۇر ، ماي ئېيىنىڭ مەلۇم بىر كۈنى ئۈرۈمچى رەستە (نەنمىڭ) دىكى خىتاي بانكىسىغا قوراللىق بېسىپ كىرگەن 4 نەپەر ماسكىلىق بۇلاڭچى 300 مىڭ ئامىرىكا دوللىرى نەق پۇلنى بۇلاپ قېچىپ كەتكەن. ھۆكۈمەت دائىرىلىرى بۇ ئىشنى تالىپلار قىلدى دەپ گۇمانلىنىپ ، شۇ كۈنى ئۈرۈمچىدە بېشىغا دوپپا كەيگەن 50 دىن ئارتۇق ئۇيغۇر ياشنى قالايمىقان تۇتۇپ سولاپ قويغان. كۆپ ۋاقت ئۆتمەي پۇل بۇلىغان 2 نەپەر خىتاي تۇتۇلغان. 2 نەپەر خىتاي پۇللارنى ئېلىپ قېچىپ كەتكەن. خىتاي ھۆكۈمىتى ناھەق تۇتۇۋالغان ئۇيغۇرلارنى ئۇرۇپ قىيناپ 20 كۈندىن كېيىن قويۇۋېتىشكە مەجبۇر بولغان.

دەھشەتلىك ۋەقە!!!

غۇلجىدا 3000 ئۇيغۇر بالا ئوكۇلدا زەھەرلەندى

بۇلتۇر 4 - ئاينىڭ 13 - كۈنىدىن 23 - كۈنىگىچە غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئالتە يېزا، بازار، مەيدانىدىكى 12300 نەپەر ئوقۇغۇچىغا غۇلجا شەھەرلىك سەھىيە تارماقلىرىدىن چىققان خىتايلار مەجبۇرى ھالدا ئا . توپ ئېقىمى مېڭە كۆپ شىكەرلىك ۋاكسىنا ئوكۇلى سالغان. 4 - ئاينىڭ 24 - كۈنى سائەت 14 تىن 30 - كۈنى سائەت 20 گىچە ئۈچئون يېزىسى، سادىقيۈزى يېزىسى، ئونيار يېزىسى ، ياشلار دېھقانچىلىق مەيدانى قاتارلىق جايلاردىكى 16 كەنتتىن 7 ياشتىن 13 ياشقىچە بولغان 2996 نەپەر باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى - ئۇيغۇر باللار بىرلا ۋاقىتتا ئۇيۇقسىزلا جىددى ئاغرىپ قالغان كۆپ قىسمى دوختۇرخاندا ياتقان. خېلى كۆپ قىسمى جىددى قۇتقۇزۇلغان. بېشى ئاغرىش، قىزىتمىسى ئۆرلەش، بۇرنىدىن قان كېتىش، پۇت ئاغرىش كېسەللىرى تەگلا قوزغالغان بۇ ئۆسمۈرلەرنىڭ ھەممىسىنىڭ ئۇيغۇر بولىشى، بۇلتۇر ۋەقە يۈز بەرگەن رايونلاردىن بولىشى ۋە ئوكۇل بىلەن تەگلا ئاغرىشى بۇ ئىشنىڭ قەستەن قىلىنىۋاتقانلىقىنى ئىسپاتلاپ بەرگەن.

ئەمما ئۈرۈمچىدىن ئېۋەتىلگەن ؛ مەخسۇس مۇتەخەسىس ؛ لەر تېمپىراتورا ئۆزگىرىشىدىن زۇكام بولغان ، دەپ يەكۈن چىقىرىپ خىتاي گېزىتلىرىدە ئېلان قىلىپ خەلقنى ئالدىغان . ئۈرۈمچى كەچلىك گېزىتى 6 - ئاينىڭ 3 - كۈنىدە يوقىرىدىكى خەۋەرنى ئېلان قىلغاندا 367 بالىنىڭ يەنىلا دوختۇرخانىدا ياتقانلىقىنى ئىقرار قىلغان.

ئەجەپلىنەرلىك ئىش شۇكى، خىتاي باللىرىنىڭ ياكى ئوكۇل ئۇرۇلمىغان باللارنىڭ زۇكامداپ ئاغرىمىغانلىقى - خەلقنىڭ دېگىنىدەك : بۇلتۇرقى ۋەقەدە ئۆلگەن خىتاي ئەسكەر. ساقچىلىرىنىڭ ئىنتىقامىنى ئېلىش مەقسىتىدە خىتايلارنىڭ قەستەن پىلانلاپ زەھەرلىك ئوكۇل ئۇرغانلىقىنى ئاشكارلىماقتا.

4 - قېتىملىق تۈرك دۇنياسى يازارلار قۇرۇلتىيى ئېچىلدى

ئەسلىدە ئالماتادا ئېچىلماقچى بولغان 4 - قېتىملىق تۈرك دۇنياسى يازارلار قۇرۇلتىيى بۇيىل 11 - ئاينىڭ 5 - كۈنىدىن 7 - كۈنىگىچە تۈركىيەنىڭ گۈزەل ساياھەت شەھرى ئانتالىيەدە ئۆتكۈزۈلدى. قۇرۇلتايغا تۈركىيە ۋە تۈرك جۇمھۇرىيەتلىرىنىڭ ۋەكىللەر ئۆمەكلىرى ، شۇنىڭدەك ئاتاغلىق يازغۇچىلىرى قاتناشتى. سابانچى كونگرە مەركىزىدىكى ئېچىلىش مۇراسىمىنى

پروفېسسور دوكتور ناجى كىناجىئوغلۇ باشقۇردى . قۇرۇلتايدا 50
كەيىقىن ئىلمى ماقالە ئوقۇلدى ۋە مۇنازىرە قىلىندى. ئابلىكىم باقى
ئىلتەبىر « ئۇيغۇر ھازىرقى زامان تارىخى رومانلىرىدىكى ئازاتلىق
تېمىسى » ناملىق ماقالىسىنى سۇندى.

تۈركىيەدىكى ۋەتەنداشلار غۇلجىدىكى قانلىق قىرغىنچىلىققا نارازىلىق بىلدۈرۈپ خىتاي كونسۇلخانىسى ئالدىدا ھەيۋەتلىك نامايىش ئۆتكۈزۈپ، خىتاي بايرىقىنى كۆيدۈرۈپ تاشلىدى.

2 ـ نۆۋەتلىك دۇنيا ئۇيغۇر ياشلىرى قۇرۇلتىيى ئەنقەرەدە ئۆتكۈزۈلدى

2 ـ نۆۋەتلىك دۇنيا ئۇيغۇر ياشلىرى قۇرۇلتىيى 12 ـ ئاينىڭ 12 ـ كۈنىدىن 15 ـ كۈنىگىچە تۈركىيەنىڭ پايتەختى ئەنقەرە شەھرىدە ئۆتكۈزۈلدى. دۆلەتلىك تىل كومىتېتىنىڭ يىغىن زالىدا ئېچىلغان قۇرۇلتايغا دۇنيانىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىن كەلگەن 70 گە يېقىن ئۇيغۇر ياشلىرى ۋەكىللىرى، گېنېرال مەھمەت رىزا بەكىن باشچىلىقىدىكى شەرقىي تۈركىستان مىللى مەركىزىنىڭ ھەيئەتلىرى ۋە تۈركىيىنىڭ ھۆكۈمەت، پارتىيە مەسئۇللىرى ، پارلامېنت ئەزالىرىدىن بولۇپ 300 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى. يىغىندا تۈرك ئوچاقلارى باش مەركىزىنىڭ باشلىقى نۇرى گۈنگۈر ، پارلامېنت ئەزاسى چاۋان قاراتاشلار سۆز قىلدى. مۇھسىن يازىجىئوغلۇ باشچىلىقىدىكى 11 نەپەر پارلامېنت ئەزاسى ، پارتىيە رەھبەرلىرى ۋە پروفېسسورلار تەبرىك ئېۋەتتى. قۇرۇلتايدا ئۆمەر قانات رەئىسلىككە، دولقۇن ئەيسا ئىجرائىيە رەئىسلىكگە سايلاندى.

تۇتۇش بۇيرۇقى

غۇلجا شەھەرلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى (ئېلانى)
(1998 ـ ·) 3 ـ نومۇرلۇق

خەمىت مەمەت، ئەر، ئۇيغۇر، 28 باش چەت ئەلدە تەربىيلەنگەن ھازىر غۇلجا شەھەر روشەن كوچا 3 ـ خاك 14 ـ قورۇدا. سالاھىيەت گۇۋاھنامە نومۇرى: 65240170025141 پاسپورت نومۇرى: 140106416 1998 ـ يىلى 4 ـ ئاينىڭ 6 ـ كۈنى قورال ئېلىپ قاچقان.

ئەنۋەر توختاخۇن، ئەر، ئۇيغۇر، 32 ياش. خىدمەت گۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى 1998 ـ يىلى 4 ـ ئايدا قېچىپ كەتكەن كېپەكيۈزى يېزا 3 ـ كەنت 2 ـ گۇرۇپپا ئەزاسى.

سۇلتان نۇراخمەت، ئەر، ئۇيغۇر، 28 ياش، خىدمەت گۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى. ئادرېسى ئىستاق كوچا 5 ـ خاك. 1998 ـ يىلى 4 ـ ئاينىڭ 25 ـ كۈنى قورال ئېلىپ قاچقان.

تۇرسۇنتاي ئابدۇكېرىم، ئەر ئۇيغۇر، 36 ياش ئادرېسى ئىلى كوچا 303 ـ قورۇ. خىدمەتنىڭ گۇرۇپپىسىنىڭ ئادىمى 1998 ـ يىلى 4 ـ ئاينىڭ 25 ـ كۈنى قېچىپ كەتكەن.

سىراجىدىن راشىدىن، ئەر، ئۇيغۇر، 28 ياش. غۇلجا ناھىيە خۇدىيارىيۈزى كەنت 6 ـ گۇرۇپپا 1998 ـ يىلى 4 ـ ئاينىڭ 25 ـ كۈنى قېچىپ كەتكەن ھازىرقى ئادرېسى ئىلى سۈت زاۋۇتى ئارقىسىدا.

ئابدۇقاھار كامال، ئەر، ئۇيغۇر، 23 ياش. ئادرېسى: يېڭى يول كوچا 10 ـ خاك 17 ـ قورۇ. مىللىي بۆلگۈنچى ئۇنسۇر، قېچىپ كەتكەن.

شىرمەمەت ئابدۇرېشىت، ئەر، ئۇيغۇر، 28 ياش خىدمەت گۇرۇپپىسىنىڭ ئادىمى ئادرېسى قورغاس ناھىيە چېچەكخورزا يېزا 4 ـ كەنت 1 ـ گۇرۇپپا ھازىرقى ئادرېسى يېڭى ھايات يېڭى مەھەللە ھازىر قېچىپ يۈرىدۇ.

ئالىمجان خۇدابەردى، ئەر، ئۇيغۇر، 24 ياش. چەت ئەلدە تەربىيىلەنگەن. سالاھىيەت گۇۋاھنامە نومۇرى: 654101740619221 ئابدۇق كوچا 7 ـ خاك 24 ـ قورا 1998 ـ يىلى 4 ـ ئاينىڭ 10 ـ كۈنى قورال ئېلىپ قاچقان.

جۇماخۇن جامال، ئەر، ئۇيغۇر، 24 ياش. ئادرېسى: غۇلجا شەھەر قارادۆك يېزا خواگوسەن كەنت. مىللىي بۆلگۈنچى. قوراللىق ئوغرى.

ئابدۇۋەلى ئاۋاكرى، ئەر، ئۇيغۇر، 26 ياش. 5 ـ فېۋرالدا ئۆتۈپ قويۇپ بېرىلگەن. ئادرېسى ئىباشان ئارقا كوچا 53 ـ قورۇ. 1998 ـ يىلى 4 ـ ئاينىڭ 20 ـ كۈنى قورال ئېلىپ قاچقان.

مەمتىمىن سىدىق، ئەر، ئۇيغۇر، 29 ياش. خىدمەت گۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى 1997 ـ يىلى 6 ـ ئايدا قېچىپ كەتكەن غۇلجا ناھىيە خۇدىيارىيۈزى يېزا بۇقارقى كېپەكيۈزى كەنت.

سىجىرەت ماخمۇت، ئەر، ئۇيغۇر، 29 ياش. ئادرېسى: غۇلجا شەھەر باغۇن كوچا 3 ـ خاك 17 قورۇ. مىللىي بۆلگۈنچى. قورال ئېلىپ قېچىپ كەتكەن.

پىلانلىق تۇغۇتتا پاجىئەلىك ئۆلۈم

7 ـ ئاينىڭ 25 ـ كۈنى قەشقەرنىڭ مارالۋېشى ناھىيىسىنىڭ سېرىق بويا يېزىسىدىكى تۇرانساخان، ساھىپخان، مەريەمخان ۋە باھارگۇل ئىسىملىق 4 نەپەر ئۇيغۇر ئايال تۇغۇت چەكلەش ئوپېراتسىيەسىدە ئۆلۈپ كەتكەن. ئوپېراتسىيە قىلغۇچى خىتاي (ئەر) دوختۇر بۇ 4 نەپەر ئايالنىڭ باللىرىنى ئېلىپ تاشلىۋەتكەندىن كېيىن ئۇلارنىڭ بالياتقۇسىنى كېسىپ ئېلىۋەتكەن. ئۇلار 6 كۈنگىچە جان تالىشىپ ئاخىرى ئۆلۈپ كەتكەن. ئۆلگۈچىلەرنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر ھۆكۈمەتكە ئەرز قىلغان ، ئەمما خىتاي زوراۋانلىرى بۇ ئەرز قىلغۇچىلارنى قولغا ئېلىپ مارالۋېشى ناھىيىلىك تۈرمىگە سولاپ قويغان.

8 ـ ئاينىڭ 25 ـ كۈنى كېچىدە كىملىگى نامەلۇم كىشىلەر، قەشقەر ۋىلايىتى قارغىلىق ناھىيىسىدىكى ئۇششاقباش لېفىتلىك مەيدانىنىڭ 5 نەپەر ئامانلىق ساقلاش ساقچىسىنى ئۆلتۈرۈۋېتىپ كۆزدىن غايىپ بولغان.

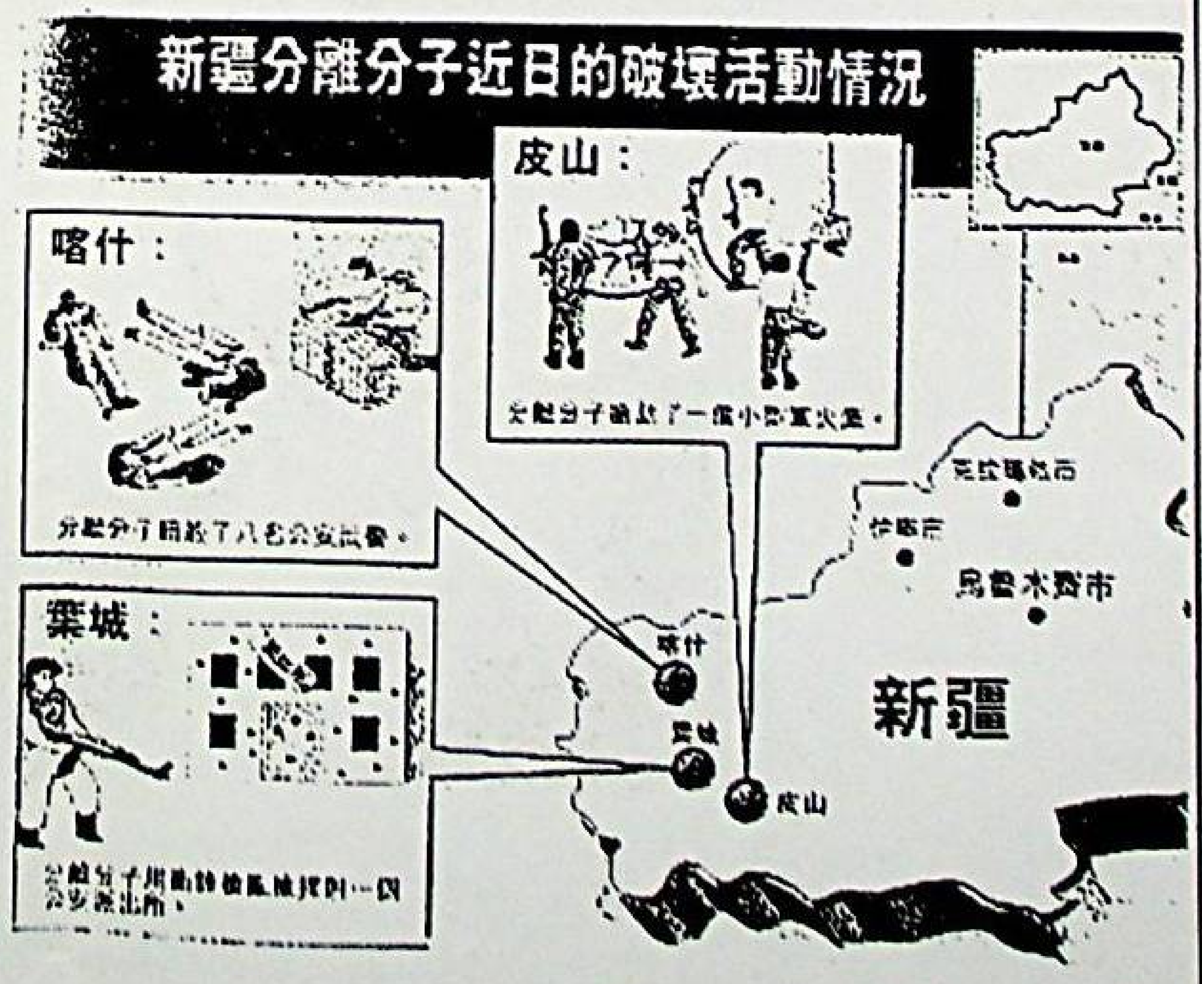

خىتاي مەتبۇئاتلىرىدا مۇجاھىدلىرىمىزنىڭ قۇراللىق كۆرەشلىرى ھەققىدە خەۋەرلەر

سىياسى مەھبۇسلار تۈرمىدىن قاچتى

(شىنداۋ گېزىتىنىڭ 1998 ـ يىل 1 ـ سېنتەبىر خەۋىرى)

تۈرمىدىكى 8 ساقچى ئۆلدى، 18 ى يارىدار بولدى

مەركىزى خەۋەر ئاگېنتلىقى خەۋىرى، تۈركىيىدىكى پەرقلىق سىياسى قاراشتىكى شەرقىي تۈركىستانلىقلار ، غۇلجا بىلەن موڭغۇلكۈرە ناھىيىلىرىدىكى تۈرمىلەرگە تۇيۇقسىز ھۇجۇم قىلغان قوراللىق كىشىلەر 80 گە يېقىن سىياسى مەھبۇسلارنى قۇتقۇزۇۋېلىپ قاچقانلىقىنى بىلدۈردى. بۇ ئۇرۇشتا 8 نەپەر تۈرمە ساقچىسى ئۆلتۈرۈلگەن ۋە 18 نەپىرى يارىدار بولغان. ھۇجۇم قىلغان قوراللىق كىشىلەردىن بىرسى ئۆلگەن 2 سى يارىدار بولغان. بۇ قوراللىق كىشىلەردىن 18 نەپىرى قازاقىستانغا قېچىپ چىققان.

شەرقىي تۈركىستانلىقلارنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، قاچقانلاردىن 10 نەچچە كىشى چېگرىدا خىتايلارغا تۇتۇلۇپ قالغان. قالغانلىرى ۋەتىنىدە يوشۇرۇنغان. پەقەت ، ئەنقەرەدىكى خىتاي باش ئەلچىخانىسىنىڭ خادىملىرى بۇ ۋەقەدىن خەۋىرى يوقلىقىنى بىلدۈرگەن.

شەرقىي تۈركىستانلىقلار، خىتاي ساقچىلىرىنىڭ ئۆتكەن ئايدا 10 ـ 16 ياش ئەتراپىدىكى ئۇرغۇن ياشلارنى قولغا ئالغانلىقىنى بىلدۈرگەن. خەلقارا ئىنسان ھەقلىرى تەشكىلاتى 10 ـ كۈنى قەشقەردە 10 ساقچىنىڭ ئۆلتۈرۈلگەنلىكىنى بىلدۈرگەن.

قارىقاشتا ئۇتقۇن داۋاملاشماقتا

بۇلتۇر 7 ـ ئايدا خوتەننىڭ قارىقاش ناھىيىسىدە خىتاي ھۆكۈمرانلىرى ھېچبىر باھانە ـ سەۋەپ كۆرسەتمەستىنلا ناماز ئوقۇغانلىقى ۋە بېشىغا ئاق دوپپا كىيگەنلىكى ئۈچۈنلا 150 تىن ئارتۇق ئۇيغۇر ياشنى قولغا ئالغان. شۇ كۈنلەردە يەنە ئەتىگەندە چېنىقىش ئۈچۈن كوچىدا يۈگرەۋاتقان ئۇيغۇر ياشلاردىنمۇ 20 نەچچىسىنى تۇتۇپ كەتكەن.

KARAHANLILAR

GAZNELİLER

HAZAR İMPARATORLUĞU

AVAR İMPARATORLUĞU

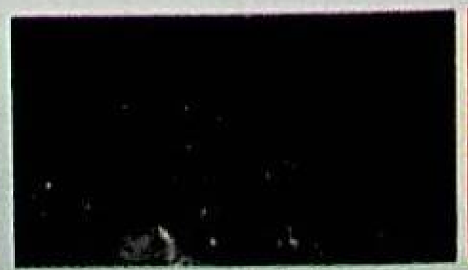

HARZEMŞAHLAR

BABUR İMPARATORLUĞU

ALTINORDU DEVLETİ

TÜRKMENİSTAN
تۈركمەنىستان

KIRGIZİSTAN
قىرغىزىستان

KAZAKİSTAN
قازاقىستان

شۋېتسىيەدە قۇرۇلغان شەرقىي تۈركىستان جەمىيىتى فارۇق سادىقىنىڭ باشچىلىقىدا توختىماي نامايىش قىلىپ، ياۋرۇپادا ۋەتەن داۋاسىنى ئاڭلاتماقتا.

« ئىستىقلال » غا بېغىشلىما

ئىستىقلال - ئۇ خەلقىمىزنىڭ دىل سۆزى ،
ئىستىقلال - ئۇ ئەلنىڭ ئۈمىت يۇلتۇزى ،
ھەقىقەتنىڭ قۇرلىرىدا نامايان ،
مىللىتىمنىڭ كېلەچىگى - كۈندۇزى .

كەل ئىستىقلال ، باغرىڭنى كەڭ ئېچىپ كەل،
خەلقىمگە ھۆر - بەخت نۇرى چېچىپ كەل،
غەزىۋىڭدىن كۆل بوپ يانسۇن جاھالەت ،
يىشىلمىگەن تۈگۈنلەرنى يېشىپ كەل .

ئېرىپ كەتسۇن قىسمەتنىڭ مۇز تاغلىرى ،
ھەم يۇيۇلسۇن ئەلنىڭ يۈرەك داغلىرى ،
يۇلتۇز بولۇپ چاقنىغاندا يۈرەكلەر،
پارلىغۇسى ئىستىقلالنىڭ تاڭلىرى !

ئامېرىكادا ياشاۋاتقان شەرقىي تۈركىستانلىق قېرىنداشلىرىمىز ئۆز تەشكىلاتلىرى ئەترابىغا ئۇيۇشۇپ، ۋەتەندىكى خىتاي زۇلمىغا قارشى تۈرلۈك پائالىيەتلەرنى قاناتيايدۇرۇپ ئامېرىكا ھۆكۈمىتى ۋە خەلقىغە تەسىر كۆرسەتمەكتە.

ئۇيغۇرۇم

سابىت ئۇيغۇرى

ئۆز ئېلىدە قۇل بوپ ئۆمۈر سۈرگەن ئۇيغۇر،
چەت ئەللەردە مۇساپىر بوپ يۈرگەن ئۇيغۇر،
ۋەتىنى بار تۇرۇغلۇق ۋەتەنسىز بوپ ،
دۇنيانىڭ ئازاۋىنى كۆرگەن ئۇيغۇر !
دەرت قالدىمۇ بۇ دۇنيادا سەن تارتمىغان؟
غەم قالدىمۇ خىياللاردا سەن ياتمىغان ؟
پىشانەڭ سىنىڭ شۇنچە شورلۇقمىدى ،
ئۆزگىگە ئاتقان تاڭلار ساڭا ئاتمىغان !؟
ئۇيغۇرۇم دەردىڭ مىڭ خىل، داۋاسى بىر،
ئۇ پەقەت، مۇستەقىللىق - دېگەن تەقدىر،
قولۇڭدا شۇ ئەنگۈشتەر بولمىسا گەر،
ياتلارغا خار بولغىنىڭ بولغان، ئاخىر !
ئەركىنلىك - ئۇ ئىنساننىڭ بەختى ئېرور،
ئەركىنلىك - ئۇ ئىنساننىڭ تەختى ئېرور،
تاڭ ئاتتى ، ئۆزگە ئەللەر ئالغا كەتتى؛
ساڭىمۇ ئويغىنىشىنىڭ ۋاختى ئېرور ،
دوستلىرىم ، ئىلىش ئۈچۈن شانىمىز...

يىراق ئەمەس

سۇلتان ماھمۇد قەشقىرى

لەپىلدەپ تۇرار ھەرخىل تۇغ - بايراقلار،
بىرلەشكەن مىللەتلەرنىڭ بىناسىدا.
بۇلارنىڭ ئىچىدە يوق بىرلا مېنىڭ ،
بايرىقىم بۇ بىنانىڭ سەيناسىدا .
بايراقلار يۈكسەك ئېگىز موملاردا،
يەلپۈلدەپ دولقۇنلىنار قىلىپ جەۋلان.
بەختىمنىڭ تەتۈرلىگى ، قىسمىتىگە،
ئىچىندىم ، ئازاپلاندىم بولۇپ ھەيران.
باسقۇنچى ياۋۇزلارنىڭ زۇلمىتىدىن،
ئۇيغۇرنىڭ ھالى بۈگۈن ئېغىر، يامان.
ئۇيغۇرنىڭ تارىختىكى شەۋكىتىگە ،
دۆلىتى ، تاج - تەختىگە گۇۋا جاھان.
بايراقلار ئارىسىدىن ئورۇن ئالسا ،
مېنىڭمۇ ئاي يۇلتۇزلۇق كۆك بايرىقىم.
ئۇ ئاندا تاقىشاتتى بېشىم كۆككە ،
كۆكسۈمگە سىغماس ئىدى دىل شاتلىقىم.

ئۈمىد ئۈرگە، ئۈمىدسىزلىك گۆرگە باشلار

مەخمۇد ئەكرەم

بار ئاجايىپ نەسىھەتكوي ۋايىسقاقلار،
ۋەتەندىن گەپ ئاچتىڭمۇ گەپ بەرمەيدىغان.
- ياۋ چىشىغا تەگمەستىن تىنچ ياشايلى-، دەپ،
باش ئېگىشتىن باشقىنى ئەپ كۆرمەيدىغان.
« كۆزى ئوچۇق ئەجدەرنىڭ بېشىن چوقۇپ،
خەقنى ئوتقا تاشلىماقتىن نېمە پايدا ؟
سەن ياخشى دەپ تىنىچقىنا ياشاش كېرەك ،
بالا - قازا ئاپەتلەردىن ساقلا ، خۇدا » .
مانا شۇنداق نائۈمىد كور بەندىسىگە،
مەن يارانتىم-سەۋەپ سەندىن دېگەن خۇدا،
غەپلەت بېسىپ قۇل بولۇشنى كۆرمە راۋا،
خۇدا بەرگەن ھەق ھوقۇقتىن بولما جۇدا.
قاچانمۇ بىر قوتاندا قوي ۋە بۆرى ،
تىنچ خاتىرجەم ئۆزئارا ئەپ ياشىيالىغان؟!
پۇتلاردىكى كىشەنلەرنى چاقماي ئىنسان ،
ھۆر - بەخت داۋانىدىن ئاشالىغان ؟!

پاك قەلبلەر بىرلەشكەن ھامان

قەيسەر

دەھشەتتىن ئىڭرىماقتا ئۇيغۇر ئېلى ،
تۇنجۇقۇپ بوغۇلماقتا قەدىمى يۇرت.
زۇلمەتلەر ۋاباسىدىن قىرىلىپ ئەل ،
ھۆكۈمران بۇندا قىش - ياز ئاپەت ۋە جۇت.
قېرىنداش خوشنىلىرىم كۆلدى بۈگۈن ،
مۇستەقىللىق ئامىتى ، شەرىپىدە.
ئۆزبېگىم بەزمە قۇردى كۆكرەك كېرىپ،
كوراگان ئەمىرىنىڭ شۆھرىتىدە.
قازاقنىڭ ئۈلەگلىرى، قىرغىز ئېرى،
ئىستىقلال ساداسىدا كۆكتىن ئاشتى.
تۈركمەن، ئازاربەيجان شاتلىقلىرى ،
ھۆررىيەت ئاسمىنىغا چېچەك چاچتى.
خوشنىمىز بەخت قۇچسا، زاۋال كۆرسەك،
دوستىمىز خوشال كۈلسە، كۆزياش تۆكسەك
يارانقان ھەغدا ئىگەم راۋا كۆرمەس
قېرىنداش يەلەكتە ، بىز يەرگە جۆكسەك.

دوستلىرىم ، ئېلىش ئۈچۈن شانىمىزنى،
كۆرەشكە بېغىشلايلى ، بارىمىزنى،
كۆرەشنىڭ يالقۇنجىغان ئوتلىرىدا،
ئاقلايلى ، « ئۇيغۇر » دېگەن نامىمىزنى.

ھەسرەت

رەخىمجان ھەسرىتى

نېمە دېگەن گۈزەل ۋەتەن بۇ،
كەلگۈندىگە ، ئەمما ئۆزى قۇل ،
بىر نۇرانە جانان ئىكەنغۇ،
كۆڭلى سۇنۇق ، كىيىمى جۇل - جۇل .
نېمە دېگەن چەكسىز گۈلشەن بۇ،
بىراق قوينى قۇزغۇنغا ئۇگا ،
ئەمما بەركەت تاپقان يەر سەنغۇ،
ئەزىز ئانا - ئاھ ئۆكمەس توگا.
بۇگۈن توپىماي قارايمەن ساڭا ،
ئۇپرىقىڭنى يىتىپ پۇرايمەن ،
مۇشۇ قۇتلۇق توپاك بوپ كەتمەي،
باش كۆتىرىپ قانداق تۇرايمەن ؟
مېنىڭ كۆزۈم شۇنچە كورمىدى،
جامالىڭنى نېچۈن كۆرمىدى ؟
ئەشۇ ئېغىر گۇناھىم ئۈچۈن،
ھازىرغىچە كۆزۈم قۇرىمىدى.
ئۆمرۈم ئۆتتى مەن سىنى يادلاپ،
قاچانغىچە ئۆتىمەن دادلاپ،
جازارىڭدۇر: ئۆتكۈنۈم ئۈچۈن،
ئېغىرىڭنىڭ ئۈستىدىن ئاتلاپ.

كۆكسۈمگە سىغماس ئىدى دىل ئاتلىقىم.
بايراقنى قايتا كۆككە تىكلەش ئۈچۈن ،
كۆرەش قىلماق كېرەك دائىم تىكىپ جاننى.
ئۆزلىگىدىن پارلاق مەنزىل ھېچ كۆرۈنمەس،
ئاشمىغۇنچە قات - قات ئېگىز تاغ - داۋاننى.
داۋانلار ئېشىپ كەلگەن ئەجدادىمىز،
كۆكسىنى جۇدۇنلارغا قىلىپ قالقان .
ھەقسىزلىق ، قارا زۇلمەت قورغانلىرى،
بولىدۇ ھېچ شۈبھىسىز كۆكۈم - تالقان!
ئالەمنىڭ ئېقىشنى بىلمىگەنلەر،
ئۆزىچە دەيدۇ بۇنى خىيال - ھەۋەس.
كۆرەشتىن ئېچىلىدۇ ئارزۇ گۈلى ،
بۇ كۈنلەر ئىنشائاللاھ يىراق ئەمەس.

1990 - يىل 10 - ئاي نيۇيورك - ئامېرىكا

ھۆر - بەخت داۋاندىن ئاشالىغان ؟!
تارىخ ئىسپات ئىسكەندەر ھەم چىنگىزخانمۇ،
ئاغدۇرۇلغان سۆرەلمەستىن مەڭگۈ دەۋران .
ناپالئون ، گىتلېرنىڭمۇ تەقدىرى بىر،
ئادالەتسىز زالىم ھامان بولغان گۇمران !
بۇ دۇنيانى تىترەتكەن كېڭەش ئېلى ،
ھەيۋىتى زور قۇدرەتلىك قىزىل قورغان .
چىرىپ ئۇپتىن ئۆزى غۇلاپ تۈگەشتىغۇ،
ھەق ئادالەت ئەزەلدىن غەلىبە قىلغان .
كېلەچەككە ئۈمىد بىلەن ياشاش كېرەك ،
ئۈمىد ئۆرگە، ئۈمىدسىزلىك گۆرگە باشلار.
ئۈمىد - ئىشەنچ،

ئىشەنچ - كۆرەش،

كۆرەش ھايات ،

كۆرەش بىلەن ھۆر كېلەچەك ئىشىك ئاچار .

قېرىنداش پەلەكتە ، يېز يەرگە چۈكسەك،
بىزمۇ تەك ئىستىقلال دەپ چوقان سالساق،
تەگلىنەر يۈزلەپ قىلىچ بېشىمىزغا،
يوشۇرۇن پىلان تۈزۈپ كۆرەش قىلساق،
جاسۇسلار كىرىپ ئالار قوينىمىزغا.
ئېزىلىپ ماھمۇت بىلەن يۈسۈپ روھى،
سادىرنىڭ ئەرۋاھىمۇ چېكەر ئازاپ .
خەلپە تۆمۈر بىلەن غېنى باتۇر ،
غەزەپتە گۆكرەيدۇ دولقۇن ياساپ.
ياڭرايدۇ يۈرىگىمدىن ئوتلۇق نىدا ،
« ئۈمىتلىك كۆرەشكىن، ئىنتىلگىن ھامان،
ئىستىقلال ئىشىگى ئېچىلار شۇ كۈن ،
پاك - تىنىق قەلبلەر بىرلەشكەن زامان » .

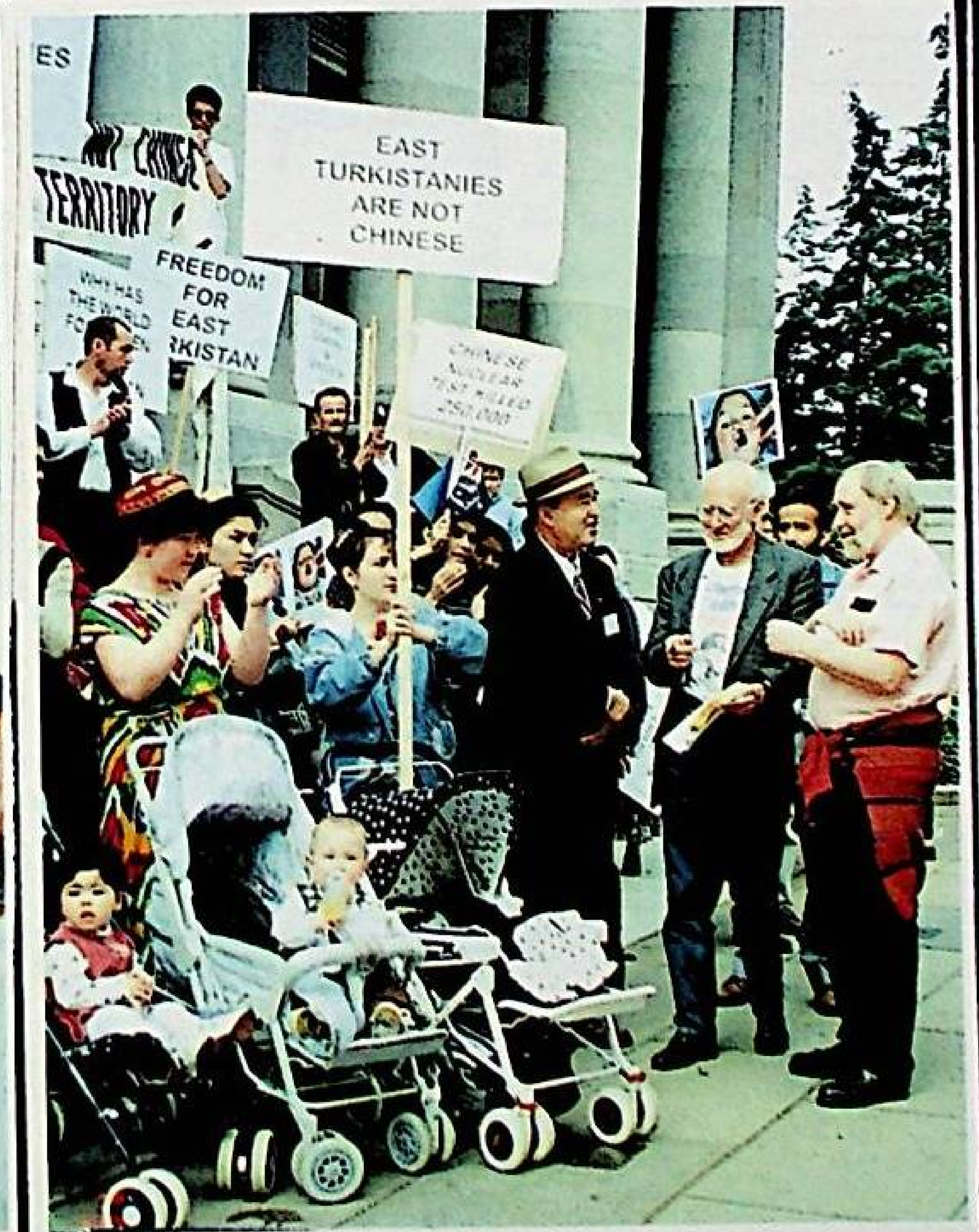

ئاۋىستىرالىيە شەرقىي تۈركىستان جەمىيىتى، رەئىس ئەخمەت ئىگەمبەردى يىتە كىچىلىگىدە ۋەتەننىڭ ئازاتلىقى ئۈچۈن زور تۆھپىلەرنى قوشماقتا.

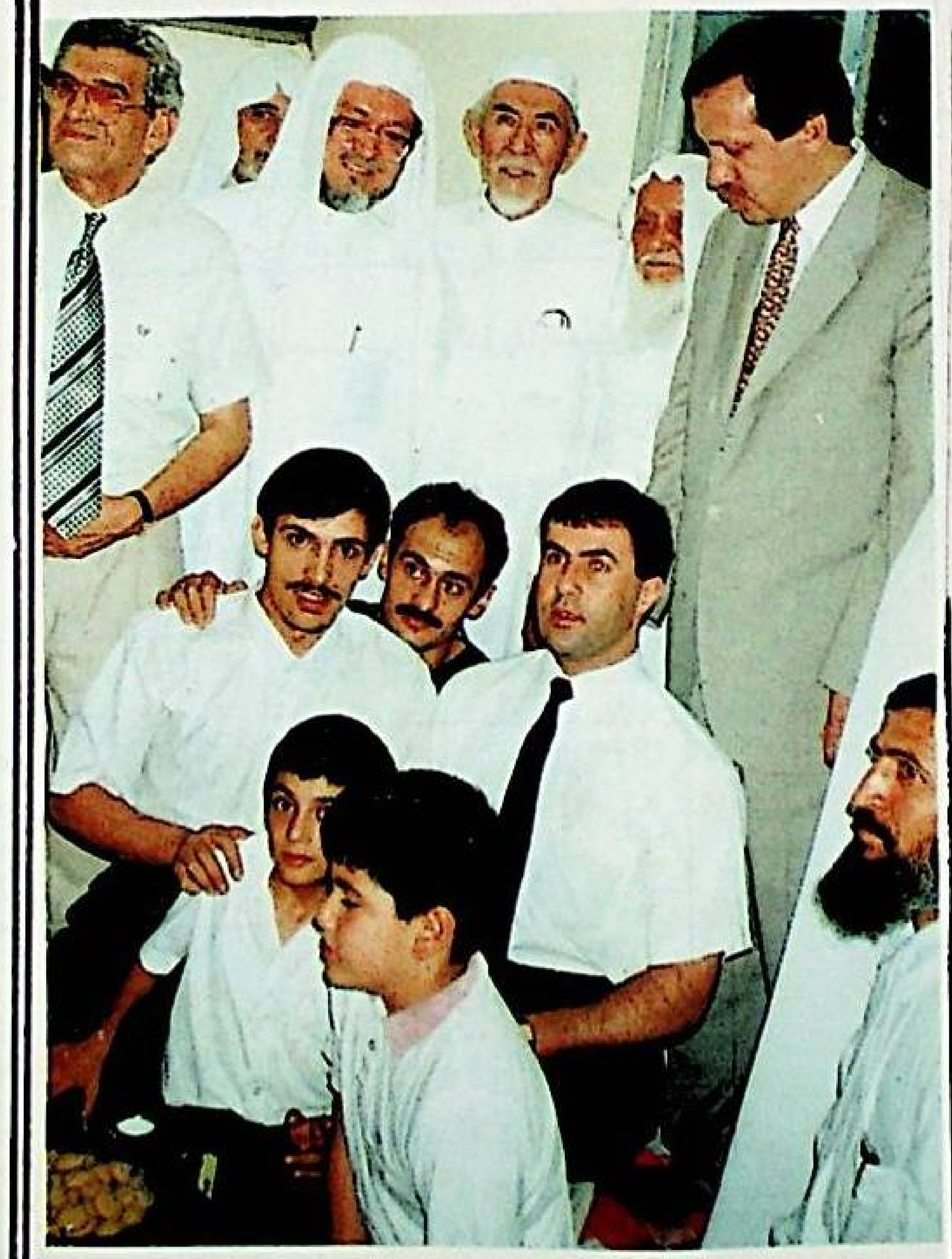

سەئۇدى ئەرەبىستاندىكى قېرىنداشلىرىمىز تۈركىيە ئىستانبۇل بۈيۈك شەھەر باشلىقى تايىپ ئەردوغان بىلەن بىللە مەككىدە.

ئاماندۇرمەن

ئابدۇشۇكۇر تەۋپىق

سېنىڭ باشىڭدا ئەغيانلار غېمىڭ بىرلەن مالالدۇرمەن،
كۆرۈڭ ھەرجايدا دۈشمەن كۆپ تىلىم سۆزسىز قامالدۇرمەن.
بەختكە مۇپتىلا بولدۇم قاچانكىم ساڭا ئاشىيانمەن،
دىلىم كۈلگەندە تىل كۈلگەي ساڭا باقى ئوغۇلدۇرمەن.
« چىراي كۆر ھالىنى سور » دەر ئەزەلدىن بار ئىمىش نەقىل،
ساڭا ئاشىق بولۇپ قالغاچ ئەجەپ خوشخۇي جامالدۇرمەن.
گويا نۇرسەن يېنىپ تۇرغىن ئوتۇڭنى ھېچ ئۆچۈرمەسمەن،
مادارىڭ ئىلكىدە بەختىم مەگەر پانۇ ماكاندۇرمەن.
مېنىڭ سۆيگۈم سېنىڭ ئىشقىڭ ھاياتقا ئەيلىدىڭ مەنا ،
ئەگەر سەنسىز كۈنۈم بولسا پايانىڭدا سامانىدۇرمەن.
سېنىڭ قوينۇڭ بېھىش - جەننەت ئەقىدەم سەن ئۈچۈن زاتەن،
سېنى كۈيلەپ ئۆلۈپ كەتسەم پۈتەر ئارمان ھالالدۇرمەن.
خىيالىم قۇش كەبى ئۇچسا قاناتى سەن ئۆزەڭدۇرسەن،
سېنىڭ نامىڭ بىلەن ئۆلسەم جەھەننەمدىن ئاماندۇرمەن.

DOĞU TÜRKİSTAN
شەرقى تۈركىستان

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
تۈركىيە جۇمھۇرىيىتى

KUZEY KIBRIS

AZERBAYCAN
ئازەربايجان

UYGUR DEVLETİ

GÖKTÜRK İMPARATORLUĞU

BÜYÜK HUN İMPARATORLUĞU

BÜYÜK TİMUR İMPARATORLUĞU

ÖZBEKİSTAN

BÜYÜK SELÇUK İMPARATORLUĞU